

Таквъзи мысли са разивахъ въ ума на Египтянина когато той влязваше въ града и са отбы въ малкъ и изящен храмъ на Изид (а).

Храмът беше новосъзиданъ, защото ветицът са бѣ съборалъ преди петнайсет години отъ трусы; туй беше въ почетъ у непостоянните жители на Помпей, какъто быва въ почетъ и у настъ нѣкой нова църкова или нѣкой новъ проповѣдникъ. Прочуты бѣхъ въ този градъ изречениета на богинята, не толко за невразумителността на езыка, колкото заради предказаниета. И макаръ че тѣ не бѣхъ испогрѣшилни, но съчинавахъ са слѣдъ едно здрѣло познаванье на человѣческыте работи а са приспособявахъ тѣй точно на обстоятелствата на просителитѣ, щото са показвахъ доста противоположни къмъ тъмността и неопределенността на изречениета на други подобни храмове. Когато Арбакъ са приближи до рѣшетката която отдѣляше светото място, множество человѣци отъ съко съсловие, особено търговци, натискахъ са и отъ почитаніе едвамъ смиляхъ да подигнатъ очи къмъ

(а) Служението на Изид, введено въ Италия отъ Сулла, бѣ достигнало да стане общо, и особено то бѣ въ мода у голѣмите госпожи. Свещеницицѣ на богинята давахъ обѣтъ за безбрачие, по какъто другици езическо свещеници, са почитахъ общо за пай-развратени. Хораций нарича езическо иконы и sacrae fenaе. Отъ туй заключавамъ че тѣ били благонаклонни къмъ любовниците, и наистина скриващищата на овзи храмъ са служали като верстени на много тайни разбрътви. Една богата госпожа дала обѣтъ да пренощува нѣколко нощи за да пази жертвеника на богинята, туй било като благочестиво едно дѣло, но любовникътъ й влязвашъ скрито въ храма. И освѣти дѣто человѣческите страсти намѣрвали удовлетворение въ канището на богинята и друга еще причина, леговѣрство уголяваше чинското на прозелитите. Свещеницицѣ си присвоявали науката на магията и на прозорливостта. Мажи и жени отъ съко съсловие търсели съвѣты у египетските вълшебници и почитахъ изречениета имъ. Волтеръ са постара твърдѣ остроумно да докаже че Европейските Цыгани са останки на древните свещеници и діакониси на Изид. Во времето на Апулий светицѣ тѣзи лицемъри и лицемѣрки бѣхъ изгубили значението и уважението си, щото са скитахъ като презрѣни просачи отъ едно място на друго и продавахъ прорицанія, гаданія и билки за болниетѣ; Волтеръ еще ни напомня че Апулий поменува за чудовищната имъ способность въ крижбата. Въ последующите времена тѣ живѣхъ отъ гаданието на рѫцѣ и отъ странныи нѣкои хора. Таквъзи край има, дума славниятъ Френеци, древната религія на Изид и на Озириса, имената на които вдъхвахъ почитаніе. Но въ епохата на историите ми служението на Изид бѣше на върха на силата си, и по-богатитѣ почитатели докарвахъ отъ Египетъ нѣкаква си таинственна вода за возліяніе предъ жертвеника на богинята. Като очертахъ храма на Изид азъ въведохъ и Ибиса, макаръ че тѣзи птица, какъто вѣрвахъ умираше вънъ отъ Египетъ; но за много причини, които за краткост изѣоставляйтъ, мыслѣхъ че Ибиса не бѣше рѣдко сълнѣе въ храмовете на Италия, ако тя и да не живѣше много години и не сесеше въ чужди климати.